

Motvind Norge

Deres ref

Vår ref

Dato

24/83-

19. mars 2024

Klage på vedtak om konsesjon til nettanlegg for omlegging av energiforsyningen til Draugen og Njord til drift med kraft fra land – Avvisning av klage fra Motvind Norge

Energidepartementet viser til klage fra Motvind Norge av 11. januar 2024. Klagen gjelder departementets vedtak av 22. desember 2023 om konsesjon for nettanlegg for å forsyne Draugen- og Njord-plattformene med kraft fra land.

Bakgrunn

Departementet godkjente 22. desember 2023 plan for anlegg og drift (PAD) for kraft fra land til Draugen og Njord, endret plan for utbygging og drift (PUD) av Draugen og endret plan for utbygging og drift av Njord.

Departementet ga samme dag konsesjon etter energiloven og havenergilova til OKEA ASA og Tensio TS AS for å bygge, eie og drive nødvendige elektriske anlegg for å forsyne Draugen- og Njord-plattformene med kraft fra land. Konsesjonsvedtaket omfatter bygging av en ny transformatorstasjon, utvidelse av en eksisterende transformatorstasjon, en om lag 1,5 km lang jordkabel og en om lag 142 km lang sjøkabel. Motvind Norge påklagde vedtaket om konsesjon etter energiloven og havenergilova i brev datert 11. januar 2024.

Motvind Norge har i klagen anført at departementets vedtak om konsesjon vil føre til økt globalt utslipp av klimagasser, at bruk av gassturbinene til produksjon av strøm på plattformene vil føre til økte klimagassutslipp, og at departementet ikke har tatt hensyn til Nord-Fosen siida i saken.

Departementets vurdering

Det følger av forvaltningsloven § 28 første ledd at et enkeltvedtak kan påklages av «*en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken*». Motvind Norge er ikke part i saken. Spørsmålet blir om Motvind Norge har «rettslig klageinteresse».

Det følger av forarbeidene til forvaltningsloven at «rettslig klageinteresse» etter forvaltningsloven skal motsvare kravet til «rettslig interesse» etter tvistemålsloven § 54, jf. Ot.prp. nr. 38 (1964-65) s. 99. Rettspraksis om tvistemålsloven § 54, og nå tvisteloven § 1-3 nr. 2 og § 1-4, vil derfor være relevant ved vurderingen av om kravet til rettslige klageinteresse er oppfylt.

Organisasjoner og foreninger kan ha rettslig klageinteresse på enkeltvedtak. I Rt. 2003 s. 833 (*Stopp Regionfelt Østlandet*) la Høyesterett til grunn at en organisasjon som har til formål å ivareta allmenne interesser kan ha rettslig interesse, forutsatt at organisasjonen «*ut fra formål, virksomhet og representativitet har tilstrekkelig tilknytning til søksmålet*».

Spørsmålet om rettslig klageinteresse må løses ut fra en helhetsvurdering. Motvind Norge er en landsomfattende organisasjon, og oppgir å ha rundt 18 000 medlemmer. Et høyt medlemstall er imidlertid ikke i seg selv tilstrekkelig for å ha rettslig klageinteresse. Det vil også være sentralt å vurdere om klagegjensstanden omfattes av organisasjonens formål og virksomhet, jf. Sivilombudets uttalelse SOM-2017-2102. Utgangspunktet for vurderingen av organisasjonens formål vil være Motvind Norges vedtekter. I tillegg vil vedtektene måtte ses i sammenheng med Motvind Norges faktiske virksomhet.

Motvind Norges formål følger av vedtektene § 3:

Motvind Norge arbeider for å stanse utbyggingen av vindkraftverk i Norge, uavhengig av plan- og utbyggingsstatus, og arbeider for å avdekke, stanse eller begrense alle konsekvenser av vindkraftverk for naturen, dyrs og menneskers liv, helse og rettigheter og andre samfunns- og næringsinteresser, relevante nasjonale minoriteters samt urfolks og reindriftsnæringenes rettigheter.

Motvind Norge er partipolitisk uavhengig.

Motvind Norge arbeider for å sikre at areal- og energiforvaltningen/politikken er sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig.

En naturlig språklig forståelse av formålsbestemmelsen er at organisasjonen arbeider mot vindkraft i Norge. Etter bestemmelsens første ledd arbeider Motvind Norge for det første med å «*stanse utbyggingen av vindkraftverk i Norge*», og for det andre med «*å avdekke, stanse eller begrense alle konsekvenser av vindkraftverk*» for ulike interesser, herunder urfolks rettigheter.

Formålsbestemmelsens tredje ledd er etter ordlyden noe videre, og nevner ikke vindkraft uttrykkelig. Etter departementets syn er det imidlertid naturlig at bestemmelsens tredje ledd må ses i sammenheng med første ledd, altså at organisasjonen arbeider for å sikre en sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig areal- og energiforvaltning/-politikk gjennom å stanse utbygging av vindkraft i Norge.

At organisasjonen heter Motvind underbygger at organisasjonens formål og virkeområde relaterer seg til motstand mot vindkraft og vindkraftutbygging. Motvind Norge skriver på sine egne hjemmesider at de «*arbeider for å stanse utbyggingen av vindkraftverk i Norge*», og at «*vår målsetning er å sikre en bærekraftig energiforvaltning uten vindindustri*». Det store flertallet av nyhetssaker som publiseres på Motvind Norges hjemmesider og Facebook-side er relatert til vindkraft og vindkraftutbygging.

Departementet viser samtidig til at én av landsmøteresolusjonene for Motvind Norges landsmøte 2023 nevner elektrifisering av oljeplattformer som et eksempel på «*ikke fornuftig bruk av ressursene våre*». Det finnes også en landsmøteresolusjon fra 2022 som også er kritisk til elektrifisering av norsk sokkel. Videre er en av tilrådingene i sammendragsrapporten for Motvind Norges utredningsprosjekt *Energipolitikk på naturens premisser – til beste for klima, mennesker og næringsliv* «2.1: Ikke elektrifisere sokkelen fra land». Departementet er altså klar over at Motvind Norge gjennom de siste årene har kommet med uttalelser som er kritiske til andre deler av samfunnslivet enn vindkraft. Samlet sett er likevel departementets syn at Motvind Norges primære formål og virksomhet retter seg mot vindkraft og vindkraftverk.

Vedtaket som Motvind Norge har klaget på gjelder verken vindkraft eller vindkraftanlegg. Konesjonsvedtaket gjelder nettanlegg for omlegging av energiforsyningen til Draugen- og Njord-plattformene til drift med kraft fra nettet. Det er ingen anførsler i klagen om at omleggingen har betydning for vindkraft eller vindkraftverk. Klageanførselene er knyttet til elektrifiseringens betydning for utslipp av klimagasser. Dette er etter departementets oppfatning forhold som faller utenfor Motvind Norges formål og virksomhet.

Motvind Norge har i klagen pekt på at departementet ikke har tatt hensyn til argumenter og klager fra Nord-Fosen siida. Departementet konstaterer at Nord-Fosen siida ikke har påklagd konsesjonsvedtaket. Etter departementets oppfatning er klageanførselen fremsatt for å ivareta andres interesser. Dette gir ikke klagerett, jf. Backer, *Rettslig interesse for søksmål, skjønn og klage – særlig ved naturinngrep* (1984) side 121.

På denne bakgrunn har departementet kommet til at Motvind Norge ikke har rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Klagen skal da avvises, jf. forvaltningsloven § 33 annet ledd.

Vedtak

Motvind Norges klage av 11. januar 2024 avvises.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd bokstav c og forvaltningslovforskriften § 22 bokstav a.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ole Henrik Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer